

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дуброва С. В.

*кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземної філології, перекладу
та методики навчання*

*Університет Григорія Сковороди в Переяславі
вул. Сухомлинського, 30, Переяслав, Київська область, Україна
orcid.org/0000-0002-1364-5022
dubrovasvitlana@gmail.com*

Ключові слова: *цифрові платформи, Microsoft Teams, Zoom, Moodle, освітній процес, ключові компетенції, здобувачі вищої освіти.*

У статті розглядаються особливості організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземних мов в умовах дистанційного навчання. Процес організації самостійної роботи студентів у закладах вищої освіти є одним із пріоритетних напрямів роботи викладача, оскільки від його організаційних умінь залежить ефективність формування ключових компетенцій майбутніх учителів іноземних мов. Професійна підготовка здобувачів вищої освіти реалізується відповідно до умов кредитно-трансферної (кредитно-модульної) системи організації навчального процесу. Самостійна робота студентів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для самостійної роботи, регламентується робочим навчальним планом і становить не менше 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Зміст самостійної роботи визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Особливості процесу організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземних мов в умовах дистанційного навчання у ЗВО висвітлюються на основі застосування найпопулярніших цифрових платформ – Microsoft Teams, Zoom, Moodle. Програми Microsoft Teams та Zoom використовуються для проведення лекційних, практичних занять, організації онлайн-конференцій, для розміщення навчальних матеріалів. Завдання для самостійної роботи та інструкції для їх виконання розміщуються у відповідних розділах із доступом для усіх учасників. Студенти мають змогу їх виконувати у зручний час, ділитися та ознайомлюватися з роботами інших студентів. Програма Moodle зручна для розміщення завдань для самостійної роботи у формі тесту з отриманням миттєвого результату, без безпосередньої участі викладача при оцінюванні.

Розглянувши загальну функціональність визначених цифрових платформ, навели приклади, виділили переваги та недоліки їх використання при організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземних в умовах дистанційного навчання.

ORGANIZATIONAL FEATURES OF FUTURE FOREIGN LANGUAGES TEACHERS' INDEPENDENT WORK IN DISTANCE EDUCATION CONDITIONS

Dubrova S. V.

Ph.D. in Pedagogy,

*Senior Lecturer at the Department of Foreign Philology, Translation
and Teaching Methods*

Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav

Sukhomlyns'koho str., 30, Pereiaslav, Kyiv region, Ukraine

orcid.org/0000-0002-1364-5022

dubrovasvitlana@gmail.com

Key words: *digital platforms, Microsoft Teams, Zoom, Moodle, educational process, key competencies, higher education students.*

The article deals with the organizational features of future foreign languages teachers' independent work in distance education conditions. The process of students' independent work organizing in the universities is one of the priority directions of lecturers' work. The effectiveness of formation of future foreign language teachers' key competencies (linguistic, sociocultural, communicative and methodical) depends on lecturers' organizational skills. The students' professional training is realized according to the conditions of the European Credit Transfer System (ECTS) of the organization of educational process. The students' independent work is the major means of mastering educational material at the time, free from compulsory studies. The allotted study hours for independent work are regulated by the curriculum and should be at least 2/3 of the total study hours, that are intended for the particular academic discipline studying. The content of independent work is determined by the syllabus, educational and methodical materials, lecturers' tasks and instructions.

The organizational features of future foreign languages teachers' independent work in distance education conditions are considered on the basis of application of the most popular digital platforms such as Microsoft Teams, Zoom, Moodle. Microsoft Teams and Zoom are used for conducting lectures, practical classes, organizing online conferences, sharing educational materials and tasks for students' independent work, sending text and voice messages etc. Tasks for students' independent work and its instructions are placed in the relevant sections with the access for all participants. Students can work on the task at a convenient time, share and get acquainted with other students' work. Moodle is an open teaching and learning management system, that is widely used in the educational process. This program is convenient for testing the students' levels of knowledge with instant results without the direct teacher's participation at rating.

The general functionality of certain digital platforms, the advantages and disadvantages of their usage in organizing the future foreign languages teachers' independent work in distance education conditions are considered in the paper.

Постановка проблеми. Враховуючи реалії сьогодення, сучасна система вищої освіти України ґрунтується на використанні різноманітних форм і методів організації навчального процесу, серед яких ключову роль відіграє самостійна робота студентів. Процес організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземних мов у закладах вищої освіти є одним із пріоритетних напрямів роботи викладача, оскільки від його організаційно-управлінських умінь залежить ефективність навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Проблема організації та керування самостійної роботи студентів іноземних мов розглянута у працях О.В. Глодової, Т.М. Гусак, І.П. Задорожної, Ю.В. Коробової, Д.І. Смужаниці, О.В. Теслюк, Т.А. Швець.

Зазначимо, що у сучасних наукових дослідженнях існують різні підходи до визначення поняття самостійної роботи студентів, але всі вони єдині в тому, що – це одна з форм організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методич-

ним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

За твердженням Т.А. Швець, самостійна робота як навчально-пізнавальна діяльність студентів спрямована на вивчення й оволодіння матеріалом навчального предмета без безпосередньої участі викладача, але за його завданням. За своєю суттю вона є активною діяльністю студента, пов'язаною з виконанням навчального завдання. Наявність завдання і цільової установки на його виконання є характерними ознаками самостійної роботи. Завдання, які доводиться вирішувати студенту в навчальній діяльності, стосуються таких її сфер:

- засвоєння матеріалу теми, яка розглядається на лекції або практичному занятті (робота з конспектом лекції, словниками, довідковими виданнями, рекомендованою навчальною літературою);
- конспектування фундаментальних праць відповідно до програми навчальної дисципліни;
- підготовка рефератів, контрольних робіт, доповідей на семінарському занятті;
- підготовка курсових, дипломних, магістерських робіт.

Усі ці елементи навчального процесу є самостійною роботою, оскільки студенти здійснюють їх певною мірою індивідуально, в позааудиторний час [7, с. 187].

На думку О.В. Теслюк, самостійна робота є одним з найважливіших компонентів освітнього процесу, що передбачає інтеграцію різних видів індивідуальної та колективної навчальної діяльності, яка здійснюється як під час аудиторних, позааудиторних занять, без участі викладача, так і під його безпосереднім керівництвом. У контексті сучасної системи навчання самостійна робота домінує серед інших видів навчальної діяльності студентів після практичної підготовки (може становити від 15 до 55 % навчального програмного матеріалу) і дозволяє розглядати накопичувані знання як об'єкт власної діяльності студента [6, с. 16].

Самостійна робота у вищих навчальних закладах передбачає поетапне засвоєння нового матеріалу, його закріплення, застосування на практиці, повторення матеріалу. Ефективність самостійної роботи залежить від її організації, змісту, взаємозв'язку та характеру завдань у даному виді самостійної роботи і авжеж результатів її виконання [5, с. 319].

Д.І. Смужаниця підкреслює, що «традиційно самостійна робота студентів займає значний обсяг у процесі оволодіння іноземною мовою, зокрема при засвоєнні та опрацюванні лексичного, граматичного матеріалу, при розвитку навичок читання та писемного мовлення. Підручники, словники, довідники, комп'ютерні та мультимедійні технічні засоби, мережа Інтернет надають

широкі можливості студентам самостійно опрацювати матеріал та удосконалювати знання з іноземної мови. Однак також дуже важливою є роль викладача при організації самостійної роботи студентів. Викладач повинен навчити студента правильно організувати його самостійну роботу, також навчитись користуватись різними джерелами інформації, і звісно все це має відбуватись під контролем викладача» [4, с. 196].

Роль викладача є надважливою, оскільки саме від рівня його професійної компетентності залежить рівень сформованості ключових компетенцій майбутніх учителів іноземних мов, серед яких виділяємо – мовну, соціокультурну, комунікативну та методичну.

Мовна компетенція – це сума знань про систему мови що вивчається, її лексичні, граматичні, фонетичні та орфографічні правила і норми функціонування.

Соціокультурна компетенція – це знання та розуміння національних та соціокультурних особливостей народу, мова якого вивчається.

Комунікативна (мовленнєва) компетенція – це здатність і вміння доцільно та ефективно використовувати визначену суму знань у процесі іншомовного спілкування, обов'язково враховуючи національний та соціокультурний аспекти відповідно до різноманітних цілей та специфіки мовленнєвої ситуації.

Методична компетенція – це комплекс знань і вмінь, необхідний майбутнім учителям іноземних мов для формування іншомовної комунікативної компетенції учнів. Сюди входять психолого-педагогічні знання, професійно-педагогічні знання та вміння, гностичні, конструктивно-проектувальні, організаторські, комунікативні та контрольні-оцінні вміння.

Формування виділених компетенцій відбувається в аудиторний (лекційні, практичні заняття) та позааудиторний час (самостійна і наукова робота, практики), при цьому самостійна робота студентів становить не менше половини загального обсягу навчального навантаження. Саме тому самостійна робота майбутніх учителів іноземних мов є основною складовою їхньої учбової діяльності і вимагає від студентів значних затрат часу, високого рівня вмотивованості та зацікавленості у досягненні поставленої мети – здобуття кваліфікації вчителя англійської мови та зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти.

Метою дослідження є висвітлення особливостей організації самостійної роботи студентів, які вивчають іноземні мови в умовах дистанційного навчання у ЗВО.

Виклад основного матеріалу. Зважаючи на події, які відбуваються в Україні, кожен заклад вищої освіти реалізує освітній процес у дистан-

ційній чи змішаній формі за допомогою різноманітних цифрових сервісів, задля підвищення ефективності та результативності навчання майбутніх фахівців.

Система вищої освіти України реалізується у відповідності до основних положень Болонської декларації, тому професійна підготовка майбутніх учителів іноземних мов реалізується відповідно до умов кредитно-трансферної (кредитно-модульної) системи організації навчального процесу (КТСОНП).

Кредитно-трансферна система організації навчального процесу (КТСОНП) – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій і залікових одиниць (залікових кредитів), охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю якості знань і вмінь та навчальної діяльності студента (слухача) у процесі як аудиторної, так і самостійної роботи [2].

В умовах кредитно-модульної технології навчання викладач організовує навчальну діяльність майбутніх учителів іноземних мов, визначаючи її цілі і завдання, керує самостійною та науково-дослідною роботою, здійснює постійний контроль і оцінку навчальних досягнень, а також формує спонукальні мотиви студентів до навчально-пізнавальної, самостійної та наукової діяльності.

В умовах кредитно-трансферної системи організації навчального процесу у ЗВО впроваджена Європейська система залікових кредитів (ECTS).

Європейська кредитно-трансферна система (з англ. European Credit Transfer System – ECTS) – це система, що створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури виміру й порівняння між закладами освіти результатів навчання студентів, їхнього академічного визнання. Вона розроблена для забезпечення мобільності студентів, спрощує розуміння і порівняння навчальних програм та навчальних досягнень студентів як між вітчизняними, так і між іноземними навчальними закладами [1, с. 4].

Система ECTS заснована на оцінюванні всіх видів роботи студента, необхідних для досягнення цілей, зазначених у навчальній програмі: відвідування лекцій, підготовка і участь у семінарських і практичних заняттях, самостійна робота, складання іспитів, проходження стажування, підготовка та захист курсових, дипломних робіт [1, с. 4]. Оцінювання відбувається на основі критеріїв та відповідно до норм оцінювання навчальних досягнень студентів.

Освітній процес у ЗВО залежить від безпекової ситуації в кожному регіоні та здійснюється у відповідності до нормативних документів, що регламентують організацію навчального процесу.

Згідно з наказом від 31.08.2022 р. № 179 «Про організацію та проведення навчального процесу з використанням технологій дистанційного навчання» на період 2022–2023 навчального року, при організації освітнього процесу, з використанням технологій дистанційного навчання, в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі обираються оптимальні платформи і програми, затверджені на засіданнях кафедр, радах факультетів та погоджені органами студентського самоврядування (рекомендовані програми Microsoft Teams та Zoom) з розміщенням відповідних навчальних матеріалів у навчальному середовищі на платформі Moodle [3].

Відповідно до загального положення від 30.08.2021 р. «Про організацію освітнього процесу в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі» самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти над конкретною дисципліною визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Самостійна робота здобувача забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, практикум тощо. Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів вищої освіти повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи здобувачу також рекомендується відповідна наукова та фахова література [3].

Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння здобувачем вищої освіти в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять [3].

Обсяги загального запланованого часу на вивчення кожної з дисциплін за денною і заочною формами навчання є однаковими, але обсяг самостійної роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання є більшим, ніж у здобувачів вищої освіти денної форми.

Розглянемо детальніше процес організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземних мов в умовах дистанційного навчання із застосуванням найпопулярніших цифрових платформ (Microsoft Teams, Zoom, Moodle).

Серед програм, які широко використовуються в освітньому процесі ЗВО, – Microsoft Teams, яка поєднує в собі всі потрібні інструменти для організації та реалізації ефективного навчального процесу, в нашому випадку – опанування іноземних мов. Безкоштовну версію програми Microsoft Teams можна завантажити на комп'ютер, ноутбук, планшет, мобільний телефон або працювати онлайн. Програма доступна 39-ма мовами і надає доступ до значної кількості програм-додатків, розроблених іноземними ІТ-спеціалістами різних галузей. Інтерфейс досить зручний, тому студенти і викладачі легко орієнтуються у використанні необхідних інструментів даної програми, а саме:

- розділ «активність» – відображаються непрочитані повідомлення, на які варто звернути увагу;

- розділ «чат» – відбувається спілкуватися викладача як з окремим студентом, так і групою загалом, повідомлення зберігаються постійно, тому немає необхідності перевіряти історію розмови;

- розділ «команди» – створюється адміністратором ЗВО, розміщуються групи студентів із зазначенням індексу групи, курсу та назв відповідних навчальних дисциплін;

- розділ «завдання» – розміщуються завдання для самостійної роботи студентів, у цей розділ викладач додає різноманітні завдання із детальною інструкцією щодо їх виконання.

Наприклад, завдання для самостійної роботи – із інструкцією навести приклад англійського електронного листування із роботодавцем (сфера зайнятості на вибір студента). Типи електронних листів: лист-запит, лист-звернення, лист-пропозиція, лист-прохання тощо. Основні складові листа мають бути прописані у наступній послідовності: 1. Name and Address of Recipient (ім'я отримувача і адреса); 2. Date (дата); 3. Reference (ссылка); 4. Salutation (привітання); 5. Body (головна частина); 6. Closing (підсумок); 7. Signature (підпис); 8. Typist initials (ініціали відправника); 9. Enclosures (додатки – особисте англійське резюме (CV)). Для перевірки правопису тексту листа пропонується застосувати програму “Grammar Check” (надається посилання <https://teams.microsoft.com/l/app/bd267231-fa40-4214-98a4-aa7879c2bd79?source=app-details-dialog>) або у розділі «програми», категорія «освіта» є можливість скористатися додатками, які стануть у пригоді у процесі виконання завдання. Листи прикріплюються у розділ «файли», щоб кожен учасник групи мав змогу з ними ознайомитися;

- розділ «календар» – використовується для планування, відповідно до розкладу, лекційних та практичних занять, а також онлайн-конференцій, зустрічей тощо;

- розділ «виклики» – здійснюються відео- та аудіодзвінки, надсилаються голосові повідомлення зареєстрованим користувачам;

- розділ «файли» – використовується викладачами для розміщення різних навчальних матеріалів (наприклад конспекти лекцій, електронні підручники та зошити, словники тощо), мультимедійних презентацій з теми семінарського заняття. Доступ до файлів надається загальний (для усіх студентів) чи спільний (для певної групи студентів). Студенти можуть додавати свої файли, наприклад, відповіді з практичних занять;

- розділ «програми» – у даному розділі розміщена велика кількість програм, усі вони згруповані за категоріями та галузями, що дає можливість обирати і застосовувати їх відповідно до цілей і задач. Так, наприклад серед програм, які традиційно використовуються у навчальному процесі, є ті, що розроблені корпорацією Microsoft (Word, PowerPoint, OneNote, Excel тощо), та ті, що користуються найбільшою популярністю і рекомендуються користувачами, а також програми, що надають нові можливості для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів;

- розділ «довідка» – надається інформація про те, як користуватися програмою Microsoft Teams. За її допомогою можна повідомити про проблему, надіслати відгук, спитати в спільноти, звернутися до служби підтримки.

На нашу думку, програма Microsoft Teams є однією з найкращих, адже вона надає можливість для ефективної організації освітнього процесу загалом та зокрема самостійної роботи майбутніх учителів іноземних мов в умовах дистанційного навчання.

Інша програма, яка користується популярністю при організації освітнього процесу, – Zoom, яка доступна щонайменше 17-ма мовами. Її можна завантажити на будь-який комп'ютер чи мобільний пристрій, зареєструватися самотужки і отримати постійний персональний ідентифікаційний номер своєї відеоконференції чи обрати його самостійно. Викладач планує відеоконференцію на певну дату, час і розсилає ідентифікаційний номер студентам у вигляді посилання, за яким вони приєднуються до зустрічі. Функціональні можливості програми доступні для усіх користувачів, серед основних розділів:

- «запланувати» – у цьому розділі плануються онлайн-конференції згідно з розкладом занять;

- «демонстрація екрана» – студентам групи надається можливість переглядати зображення екрана викладача та коментувати навчальні завдання, які там розміщені;

- «колективний та приватний чат» – відбувається спілкування між усіма студентами групи

та обмін особистими повідомлення між певними учасниками освітнього процесу;

– «програми» – у даному розділі розміщені різні програми, які можуть бути використані для зацікавленості студентів у вивченні іноземних мов, наприклад: Translate it!, Quiz, Words та ін.

Zoom зручний для проведення лекційних та практичних занять, самостійну роботу студентів можна організувати, запланувавши онлайн-дискусію, попередньо надіславши їм завдання для самостійного опрацювання і подальшого обговорення під час відеоконференції.

Наприклад, одним із завдань на тему «My future goals» є створення презентації з використанням програми Power Point. Завдання для самостійної роботи розміщується у розділі «колективний чат» і надсилається посилення на задалегідь заплановану онлайн-конференцію. Під час круглого-стола студенти мають змогу представити власні презентації іншим учасникам за допомогою функції «демонстрація екрана». Після завершення кожен може поставити запитання, які його цікавлять, висловити думки чи довести власну позицію з приводу запропонованої теми, аргументувати, саме чому був зроблений такий вибір у формуванні планів/цілей на майбутнє.

У процесі використання програм Microsoft Teams та Zoom викладач може здійснювати запис заняття, який буде зберігатися певний час на цифровій платформі. Певним недоліком безкоштовної версії Zoom є часова обмеженість у 40 хвилин, тоді як в Microsoft Teams викладач повноцінно проводить пару 80 хвилин.

Розглянемо особливості використання платформи Moodle у ЗВО. Moodle – це безкоштовна та відкрита система управління навчанням, яка широко використовується в освітньому процесі вищої школи. Вона має як типову функціональність, так і додаткові можливості, зручний інтерфейс та перекладена на десятки мов. Доступ до користування цією програмою надається адміністратором, для викладачів і студентів він різний. Інтерфейс особистого кабінету викладача складається з таких розділів:

– «домашня сторінка» – у цьому розділі розміщена інформація про навчальні дисципліни, які викладаються в університеті;

– «календар» – відображаються заплановані події, наприклад дата закінчення навчального курсу, дата проведення тестового контролю чи його ліквідація тощо;

– «особисті файли» – розміщуються додаткові файли, необхідні для виконання завдань (наприклад, завдання для самостійної роботи, інструкції щодо її виконання, презентації), для поглиблення і розширення знань студентів із певної навчальної дисципліни тощо;

– «мої курси» – із кожної навчальної дисципліни по секціях розміщуються: робоча програма навчальної дисципліни; лекції; завдання до практичного/семінарського заняття; завдання для самостійної роботи; завдання для підсумкового контролю (тести) тощо. Викладач має можливість редагувати викладені файли та додавати нові елементи курсу, ознайомитися з результатами тестування, яке проходять студенти після завершення вивчення кожного навчального предмета.

Інтерфейс особистого кабінету студента також має широкий набір функціональності. На головній сторінці розміщений перелік дисциплін, що виносяться на опрацювання; обравши відповідну дисципліну, студент отримує доступ до навчальних матеріалів, розміщених викладачем у розділі «мої курси». Він має можливість спілкуватися через особисті повідомлення в чаті, або ж форумі, проходити тестування у зручний для нього час, ознайомлюватися з результатами опанування курсу.

Не будемо детально описувати кожен із розділів, яким може користуватися студент, зазначимо, що Moodle – зручна система для перевірки рівня знань студентів у формі тестування з отриманням миттєвого результату. Вона підходить для ефективної організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземних мов дистанційно, але серед недоліків – неможливість перевірки рівня сформованості іншомовної мовленнєвої компетенції студентів. Відсутність функції здійснення онлайн-конференцій в режимі реального часу, відео- та аудіодзвінків між користувачами даної платформи дещо знижують її практичність у порівнянні з іншими.

Так, наприклад, завдання для самостійної роботи студентів та їх перевірка з використанням платформи Moodle, з огляду на зазначені недоліки, створюються у формі тестів. За їх допомогою визначається рівень знань лексичних, граматичних, фонетичних та орфографічних правил і норм функціонування мови що вивчається. Враховуючи актуальність навчального матеріалу та специфіку дисципліни, викладач розробляє тести відповідно до рівнів володіння іноземною мовою:

1. A – Basic User (елементарне володіння): A1: Beginner + Elementary (початковий); A2: Pre-Intermediate (нижчий за середній) – 1-2 курс навчання;

2. B – Independent User (самостійне володіння): B1: Intermediate (середній); B2: Upper-Intermediate (вище за середній) – 3-4 курс навчання;

3. C – Proficient User (просунуте володіння): C1: Advanced (просунутий); C2: Proficient (досконалий).

Студенти складають тест із 30 питань (30 хв.), які містять 4 варіанти відповідей і відразу отримують

ють результат. Процес тестування автоматизований і не потребує безпосередньої участі викладача.

Висновки. Висвітливши особливості організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземних мов в умовах дистанційного навчання, дійшли висновків, що викладачі широко використовують цифрові платформи, такі як Microsoft Teams, Zoom та Moodle. Розглянувши загальну функціональність даних програм, можемо говорити як про переваги, так і недоліки їх використання в освітньому процесі. А саме організація і перевірка самостійної роботи студентів із використанням програм Microsoft Teams та Zoom реалізується шляхом проведення онлайн-конференцій, розміщення завдань та інструкцій для їх виконання у

відповідних розділах, із доступом для всіх учасників навчального процесу. Учасники групи мають змогу ознайомитися з роботами однокласників, забезпечуючи цим прозорість оцінювання результатів. Платформа Moodle підходить для організації самостійної роботи майбутніх учителів іноземних мов через тестування з отриманням негайного результату. Але через відсутність певних функцій – відео- та аудіодзвінків – між учасниками навчального процесу не відбувається повноцінної міжособистісної взаємодії. Перспективу подальших розвідок вбачаємо в дослідженні навчальних платформ, які є альтернативними для вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти, а саме Coursera, Udemy, EdX.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інформаційний пакет ECTS 2013/2014. Національна академія державного управління при президенті України. Київ, 2013. 31 с.
2. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TM035414> (дата звернення: 26.01.2023).
3. Нормативні документи. Університет Григорія Сковороди в Переяславі. URL: <https://uhsp.edu.ua/home/publicna-informacziya/normatyvni-dokumenty/> (дата звернення: 07.02.2023).
4. Смужаниця Д.І., Ярославцева К.В. Самостійна робота студента в процесі вивчення іноземної мови. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Вип. 30. С. 196–198.
5. Стебльова К.К. Організація самостійної роботи студентів ВНЗ за допомогою засобів інформаційних технологій. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти* : зб. наук. пр. / ред. Л.Л. Товажнянський, О.Г. Романовський. Харків : НТУ ХПІ, 2012. Вип. 30-31(34-35). С. 317–325.
6. Теслюк О.В. Організація професійного самоудосконалення студента. *Організація самостійної роботи студентів у контексті підвищення якості освіти* : тези доп. всеукр. наук.-метод. конф. каф. ун-ту (м. Харків 28-29 лист. 2018 р.). Харків, 2018. 170 с.
7. Швець Т.А. Методика навчання іноземних мов у вищій школі. Переяслав-Хмельницький : Видавництво К С В, 2014. 296 с.
8. Microsoft Teams. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/education/products/teams>
9. Moodle. URL: <https://moodle.org/course/view.php?id=17228>
10. Zoom. URL: <https://zoom.us/>

REFERENCES

1. Informatsiynyy paket ECTS 2013/2014 (2013) [ECTS Information Package for Academic Year 2013/2014]. The National Academy of State Administration of the President of Ukraine. 31 P. [in Ukrainian].
2. Kredytno-modul'na systema orhanizatsiyi navchal'noho protsesu [The credit-module system of organization of the educational process]. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TM035414> [in Ukrainian].
3. Normatyvni dokumenty [Normative documents]. Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav. URL: <https://uhsp.edu.ua/home/publicna-informacziya/normatyvni-dokumenty/> [in Ukrainian].
4. Smuzhanytsya D.I., Yaroslavtseva K.V. (2014) Samostiina robota studenta v protsesi vyvchennia inozemnoi movy. [Independent work of a student in the process of learning a foreign language]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Vol. 30. P. 196–198. [in Ukrainian].
5. Stebl'ova K.K. (2012) Orhanizatsiya samostiynoyi roboty studentiv VNZ za dopomohoyu zasobiv informatsiynykh tekhnolohiy [Organization of independent work of university students with the help of information technology tools]. *Problemy ta perspektyvy formuvannia natsionalnoi humanitarno-tekhnichnoi elity* : zb. nauk. pr. red. L.L. Tovazhnianskyi O.H. Romanovskiyi. Kharkiv : NTU KhPI. Vol. 30-31. P. 317–325. [in Ukrainian].
6. Teslyuk O.V. (2018) Orhanizatsiya profesynoho samoudoskonalennya studenta [Organization of the student's professional self-development]. *Orhanizatsiya samostiynoyi roboty studentiv u konteksti pidvyshchennya yakosti osvity* : tezy dop. vseukr. nauk.-metod. konf. kaf. un-tu. Kharkiv. 170 p. [in Ukrainian].

7. Shvets' T.A. (2014) *Metodyka navchannya inozemnykh mov u vyshchiiy shkoli* [Methods of teaching foreign languages at higher education establishment]. Pereiaslav-Khmelnyskyi: K S V Publishing House. 296 p. [in Ukrainian].
8. Microsoft Teams. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/education/products/teams>
9. Moodle. URL: <https://moodle.org/course/view.php?id=17228>
10. Zoom. URL: <https://zoom.us/>